

PROMISE

Protecția Minorilor Străini Neînsoțiți
Curs pentru avocați

Proiect derulat de:

Terre des hommes
Sprijin copiilor.

SERVICIUL IEZUITILOR PENTRU REFUGIATI
ROMANIA

CURSUL 3

MĂSURILE RESTRICTIVE ÎN CAZUL MINORILOR CETĂȚENI STRĂINI

Av. Daniela Zaharia Mănescu

I. MĂSURI RESTRICTIVE

- în scopul îndeplinirii formalităților necesare;
- limitarea abuzurilor la procedura de azil;
- în cazul în care prezintă pericol pentru securitatea națională;
- pe baza unei analize individuale.

Obligația de a se prezenta la sediul structurii;

Stabilirea reședinței într-un centru regional de proceduri și cazare a solicitanților de azil;

Plasarea în spații închise special amenajate;

Luarea sau după caz menținerea în custodie publică;

II. Luarea în custodie publică a copiilor migranți

Legea 122/2006 Art. 19 ind. 13

Un solicitant de protecție internațională poate fi luat sau, după caz, menținut în custodie publică, în cazurile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și în următoarele situații:

a) în cadrul procedurii de determinare a statului membru responsabil, în vederea asigurării transferului în statul membru responsabil;

b) dacă solicitantul a fost luat în custodie publică în vederea îndepărtării sau expulzării de pe teritoriul României și a depus o cerere de protecție internațională pentru a întârzia sau a împiedica punerea în executare a măsurii de îndepărtare sau de expulzare, deși anterior dispunerii unei astfel de măsuri a avut posibilitatea să depună o astfel de cerere.

(2) Custodia publică a solicitanților de protecție internațională se poate dispune dacă prin evaluarea în prealabil a posibilității aplicării măsurilor prevăzute la art. 19² alin. (1) lit. a) și b) rezultă că acestea nu sunt posibile și suficiente în raport cu procedura în cadrul căreia ar fi dispuse și scopul care ar fi urmărit prin luarea lor.

OUG 194/2002 Art. 101

(1) Luarea în custodie publică este măsura de restrângere temporară a libertății de mișcare pe teritoriul României, dispusă împotriva străinilor în scopul îndeplinirii tuturor demersurilor necesare îndepărtării sub escortă.

(2) Luarea în custodie publică se dispune în scris prin ordonanță motivată în drept și în fapt de către procurorul anume desemnat din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București, pe o perioadă de 30 de zile, la solicitarea motivată a Inspectoratului General pentru Imigrări, împotriva străinului care nu poate fi îndepărtat sub escortă în termen de 24 de ore și care se află în una dintre următoarele situații:

a) prezintă risc de sustragere de la îndepărtarea sub escortă;

b) evită ori împiedică pregătirea returnării sau procesul de îndepărtare sub escortă;

c) face obiectul expulzării.

(3) Prezintă risc de sustragere de la îndepărtarea sub escortă:

a) străinul care prezintă risc de sustragere de la executarea voluntară a obligației de returnare potrivit art. 83 alin. (3);

b) străinul declarat indezirabil;

c) străinul care nu a respectat termenul de plecare voluntară;

d) străinul căruia i-a fost revocată tolerarea.

(.....)

(6) Perioada de luare în custodie publică a străinilor împotriva cărora s-a dispus măsura returnării nu poate depăși 6 luni.

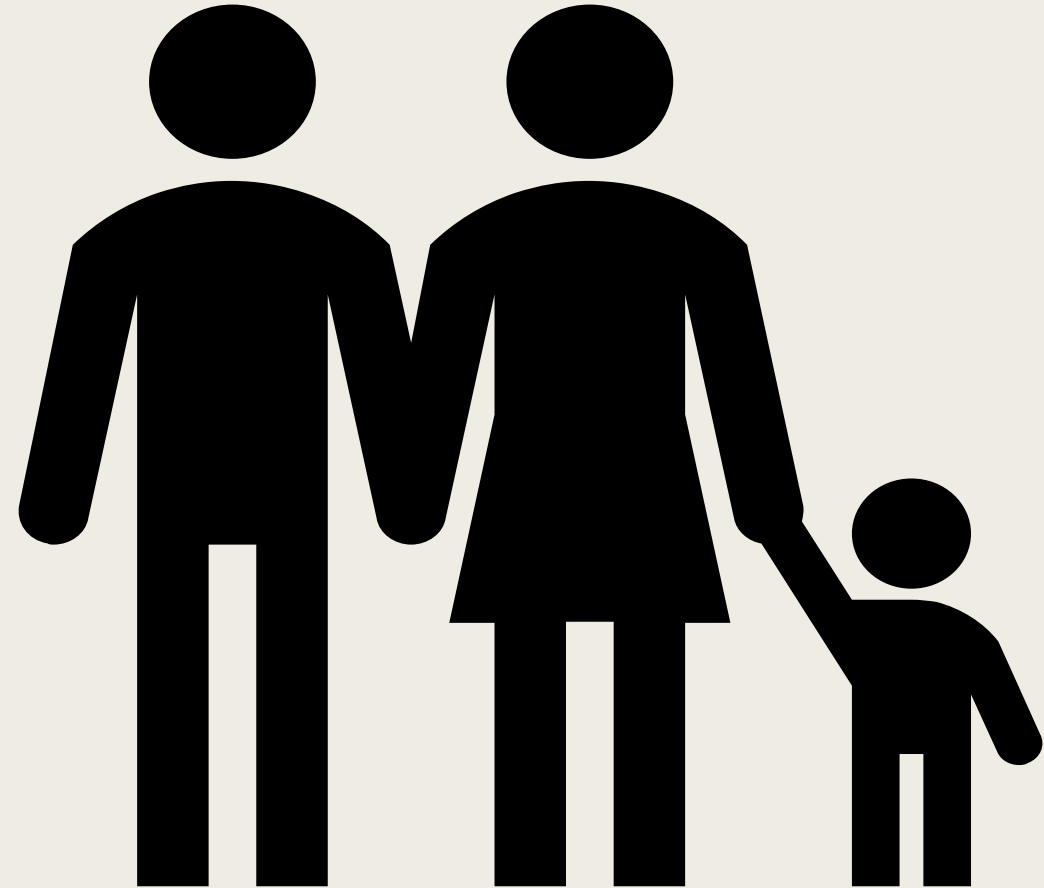
(7) Perioada prevăzută la alin. (6) poate fi extinsă în mod excepțional, în condițiile prevăzute la alin. (4), pe o perioadă suplimentară ce nu poate depăși 12 luni, în cazurile în care Inspectoratul General pentru Imigrări a fost în imposibilitate de a efectua îndepărtarea sub escortă a străinului, din cauza:

a) acțiunilor acestuia care împiedică procesul de îndepărtare sub escortă;

b) întârzierilor în obținerea documentației necesare îndepărtării sub escortă din partea țărilor terțe.(.....)

**Sunt luați în custodie publică
copii care însoțesc familia sau
reprezentantul legal?**

Dar copii neînsoțiți?

Drept european și internațional

Dreptul la libertate și siguranță – art. 5 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 6 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene;

Convenția cu privire la drepturile copilului din 1989;

Interesul superior al copilului – art 3 coroborat cu art. 22;

Interzicerea discriminării – art.2;

Dreptul fundamental la viață, supraviețuire și dezvoltare al fiecărui copil – art. 6;

Dreptul la unitatea familiei – art. 5, art. 8, art. 9 și art.16;

Niciun copil să nu fie privat de libertate în mod ilegal și arbitrar – art. 37

De avut în vedere:

Analizarea necesității, caracterului rezonabil și proporționalitatea măsurii în raport de scopul legitim al custodiei publice, pentru fiecare caz în parte;

Analizarea scopului legitim;

Interzicerea detenției arbitrare;

Nevoile minorului și interesul superior al acestuia;

Vulnerabilitatea minorului;

Unitatea familiei;

Vârsta minorului;

Starea de sănătate a acestuia;

Existența alternativelor la măsura custodiei publice;

Condițiile din centrele de cazare;

Analiza riscului sustragerii;

Luarea măsurii custodiei publice doar în ultimă instanță (cf.dreptului european);

Procesarea cu celeritate a cererii de azil;

Acționarea autorităților cu bună – credință;

Analizarea posibilității rezonabile a îndepărtării;

Urmărirea scopului măsurii custodiei publice;

Justificarea de către autorități luarea măsurii custodiei publice;

Respectarea drepturilor fundamentale din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene;

III. Alternative la măsura luării în custodie publică

- Comitetul CRC a invitat statele "să adopte alternative la detenție care să permită copiilor să rămână cu membrii familiei și/sau tutorilor care nu sunt în custodie, până când statutul juridic este rezolvat, în conformitate cu interesele lor cele mai bune și cu dreptul copiilor la libertate și viață de familie." (http://www.qcea.org/wp-content/uploads/2018/09/CID-report_2018.pdf)
- Planul de acțiune întocmit în cea de-a 127-a sesiune a Comitetului de Miniștri din mai 2017 propune un sprijin concret statelor membre în toate etapele procesului de migrație, cu un accent special pe copiii neînsoțiți. Unul dintre pilonii Planului de acțiune se concentrează pe asigurarea unei protecții eficiente a copiilor, unul dintre obiective fiind acela de a evita recurgerea la privarea de libertate numai pe baza statutului lor de imigrare. **Una dintre măsurile propuse include îndrumarea și formarea privind alternativele la detenție.**
- Art. 11 din Directiva privind condițiile de primire prevede că minorii pot fi plasați în detenție doar în ultima instanță și după ce s-a stabilit că alte măsuri mai puțin coercitive nu ar putea fi aplicate în mod eficace.
- Conform art. 8 alin (1) din Directiva 2013/33/UE privind condițiile de primire și art. 15 alin (1) din Directiva privind returnarea (Directiva 2008/115/CE) rezultă că ar trebui să aibă loc o analiză cuprinzătoare a tuturor alternativelor posibile sau atunci când mecanismele de monitorizare nu și-au atins scopul legal și legitim.
- Acolo unde autoritățile nu examinează toate alternativele la detenție, detenția unui copil va fi considerată arbitrară și o încălcare a dreptului la libertate și securitate. (CEDO, Rahimi v. Greece, No. 8687/08, 5 April 2011, para. 109)
- Dacă autoritățile nu examinează situația copilului și nu verifică dacă plasarea copilului în detenția administrativă este ultima soluție și nu există alternativă, atunci este o încălcare a dreptului copilului la libertate (CEDO, Popov v. France, Nos. 39472/07 and 39474/07, 19 January 2012, para. 119).
- Curtea a hotărât, de asemenea, că, în cazul în care autoritățile nu examinează toate alternativele la detenție, detenția unui copil va fi considerată arbitrară și o încălcare a drepturilor acestuia la libertate și securitate, așa cum sunt consacrate de articolul 5 al CEDO. (CEDO, A.B. and Others v. France, No. 11593/12, 12 July 2016; R.M. and M.M. v. France, No. 33201/11, 12 July 2016; A.M. and Others v. France, No. 24587/12, 12 July 2016; R.K. v. France, No. 68264/14, 12 July 2016.)

(https://www.tdh.ro/sites/default/files/2020-05/tdh_alternative_ebook.pdf)

Posibile alternative la măsura custodiei publice în România

Obligarea de a se prezenta la sediul structurii Inspectoratului General pentru Imigrări;

Stabilirea reședinței într-un centru regional de proceduri și cazare a solicitanților de azil.

Acordarea tolerării pe teritoriul României

Aspecte practice:

- Necesitatea efectuării unei analize individuale;
- Necesitatea efectuării unei evaluări în prealabil;
- Posibilitatea plasării minorilor în spații închise amenajate nu este posibilă decât dacă există dubii serioase în privința minorității;
- În situația străinilor minori care intră neînsoțiți sau care rămân neînsoțiți pe teritoriul României și nu există dubii serioase cu privire la minoritatea acestora, li se va asigura reprezentarea printr-o instituție competentă potrivit legii, care le va asigura și protecția și îngrijirea necesare, **inclusiv cazarea în centre speciale de ocrotire a minorilor în aceleași condiții ca și pentru minorii români** (art. 131 alin (1) lit. b) din OUG 194/2002 privind regimul străinilor în România).
- Directiva privind condițiile de primire arată că solicitanții cu vârste între 16 și 18 ani pot fi plasați în centre de cazare pentru solicitanți de azil adulți, însă numai dacă este în interesul superior al copilului.

IV. Decizii ale Curții Europene a Drepturilor Omului privind detenția copiilor

- Cauza Muskhadzhiyeva și alții (cererea nr. 41442/07) / Belgia

Curtea a concluzionat că au fost încălcate prevederile art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

- Cauza Mubilanzila Mayeke și Kaniki Mitunga / Belgia.

Curtea a constatat că sunt încălcate art. 3, 5 și 8 din Convenție. Solicitantul, un cetățean congolez de 5 ani care călătorește neînsoțit și care dorește să se alăture mamei sale în Canada, căruia i-a fost acordat statutul de refugiat, a fost reținut în Belgia timp de două luni.

- Cauza Rusu / Austria 9 34082/02 din 02 octombrie 2008

Detenția unei persoane este arbitrară dacă nu va fi justificată drept ultimă soluție, după ce au fost luate în calcul măsuri mai puțin severe care au fost considerate suficiente pentru protejarea persoanei sau a interesului public. În caz contrar se încalcă art. 5 din Convenție.

- Cauza Popov / Franța Încălcări ale articolului 3 al CEDO - interzicerea torturii, tratamentelor și pedepselor inumane și degradante, articolul 5 alineatul (1) - dreptul la libertate și securitate și articolul 5 alineatul (4) – în ceea ce privește detenția copiilor. Încălcarea articolului 8 - dreptul la respectarea vieții de familie - în ceea ce privește reținerea familiei.
- Cauza Rahimi / Grecia (încălcarea articolului 3 cu privire la detenția reclamantului) – minor 15 ani
- Cauza Kanagaratnam / Belgia;
- Cauza A.B și alții / Franța;

Încălcarea articolului 3 în ceea ce privește vârsta copilului și durata detenției

- S.F și alții / Bulgaria – încălcarea art. 3 pentru copii;
- Cauza HA. și alții / Grecia (încălcarea articolului 3, articolul 5 alineatul (1) în ceea ce privește detenția lor)

(https://www.tdh.ro/sites/default/files/2020-05/tdh_alternative_ebook.pdf)

Vă mulțumesc pentru atenței!

Întrebări?

